

PATVIRTINTA
VšĮ Šiaulių centro poliklinikos
direktoriaus 2023 m. rugpjūčio 18 d.
įsakymu Nr. 53

NEMOKAMAI TEIKIAMOS ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Visi privalomuoju sveikatos draudimu (PSD) apdrausti asmenys turi teisę gauti gydymo ir sveikatos priežiūros paslaugas be papildomų mokesčių. Gydymo ir sveikatos priežiūros paslaugas jiems kompensuoja ligonių kasos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) biudžeto lėšų.
2. **Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 49 straipsnio 5 dalimi, valstybės laiduojama (nemokama) asmens sveikatos priežiūra Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos (LNSS) įstaigose teikiama nemokamai, už šios priežiūros paslaugas iš paciento negali būti reikalaujama papildomo mokesčio.**
3. Jei pacientai, turintys teisę į nemokamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, savo iniciatyva pasirenka brangiau kainuojančias paslaugas, medžiagas, procedūras, tai šių paslaugų, medžiagų, procedūrų faktinių kainų ir nemokamų paslaugų, medžiagų, procedūrų bazinių kainų skirtumą jie apmoka patys Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka. Jei pacientai, turintys teisę į nemokamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, savo iniciatyva pasirenka papildomas paslaugas ar procedūras, šių paslaugų ar procedūrų kainą jie apmoka patys.
4. Kiekvienas apdraustasis gali laisvai pasirinkti polikliniką, medicinos centrą ar šeimos gydytojo kabinetą, įskaitant ir gydymo įstaigą, teikiančią pirminės ambulatorinės psichikos sveikatos priežiūros paslaugas. Prie pasirinktos pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigos ir Psichikos sveikatos centro pacientas turi prisirašyti. Asmuo gali būti prirašytas prie Psichikos sveikatos centro, veikiančio toje savivaldybėje, kurioje paslaugas teikia jo pasirinkta PAASPI.
5. Jeigu pasirinkta įstaiga netenkina, ją galima pakeisti ir pasirinkti kitą, pateikiant naujai įstaigai asmens tapatybę liudijantį dokumentą ir prašymą (nepilnamečių prašymus pasirašo vienas iš tėvų, jeigu tėvų nėra – globėjas). Taip pat galima pakeisti ir šeimos gydytoją, pasirenkant kitą, dirbantį toje pačioje įstaigoje.
6. **Vadovaujantis sutartimi su Valstybine ligonių kasa, VšĮ Šiaulių centro poliklinika, asmenims, apdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu ir pasirinkusiems/prisirašiusiems pas VšĮ Šiaulių centro poliklinikoje dirbantį gydytoją (šeimos gydytoją ar vidaus ligų gydytoją, vaikų ligų gydytoją) ir/ar psichikos sveikatos centrą (psichikos sveikatos priežiūros paslaugos gali būti teikiamos ir kitoje PASPI), daugeliu atvejų pirminės ambulatorinės, reabilitacijos paslaugos, reikiami tyrimai ir konsultacijos teikiami nemokamai, o taip pat antrinės ambulatorinės sveikatos priežiūros paslaugos (turintiems šeimos gydytojo siuntimą). Už šias paslaugas sumoka ligonių kasos Privalomuoju sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis.**

7. **Būtinoji medicinos pagalba** teikiama visiems pacientams, nepriklausomai ar jie apdrausti privalomuoju sveikatos draudimu ir ar pacientas prisirašęs poliklinikoje. Kreipiantis į asmens sveikatos priežiūros įstaigą dėl skubiosios medicinos pagalbos gydytojo siuntimas nereikalingas.
8. Nemokamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos, išskyrus būtinąją medicinos pagalbą, teikiamos tik patikrinus, ar asmuo yra apdraustas privalomuoju sveikatos draudimu.
9. Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros ir pirminės ambulatorinės psichikos sveikatos priežiūros paslaugos, išskyrus profilaktinius sveikatos tikrinimus, VšĮ Šiaulių centro poliklinikoje prisirašiusiems gyventojams teikiamos nemokamai.

II. ŠEIMOS GYDYTOJO PASLAUGOS IR LIGŲ PREVENCIJA

10. Šeimos gydytojas prisirašiusiems pacientams gali skirti tuos tyrimus, kurie priklauso jo kompetencijai. Kiekvienu atveju gydytojas pagal paciento sveikatos būklę įvertina (ne pacientas pageidauja), kokius tyrimus skirti, siųsti pacientą į ligoninę ar į specialisto konsultaciją.
11. Šeimos gydytojas, jeigu to reikia, gali paskirti šiuos tyrimus: bendrą kraujo tyrimą, biocheminius kraujo tyrimus, t. y. lipidogramą, kalio, natrio, kreatinino, alanininės aminotransferazės, asparagininės aminotransferazės, šarminės fosfatazės, bilirubino, gliukozės, šlapimo rūgšties tyrimus. Taip pat, jei reikia, jis gali skirti bendrąjį šlapimo tyrimą ir albumino/kreatinino santykio šlapime tyrimą, uždegimo rodiklių tyrimus, t. y. C reaktyvinio baltymo, eritrocitų nusėdimo greičio (ENG) bei skydliaukės funkcijos tyrimus (TTH), gliukozės tolerancijos testą, koprogramą, ginekologinį tepinėlį iš makšties ir gimdos kaklelio, enterobiozės tyrimą, elektrokardiografiją, spirometriją maksimalaus iškvėpimo srovės greičiui (PEF), forsuito tūrio per pirmą sekundę (FEV1) ir forsuitos gyvybinės plaučių talpos (FVC) reikšmėms įvertinti, pulsoksimetriją, natriuretino peptido tyrimą.
12. Šeimos gydytojas tam tikrų amžiaus grupių sveikiems pacientams skiria tyrimus, atliekamus pagal šias prevencines programas: gimdos kaklelio, krūties, storosios žarnos, priešinės liaukos vėžio bei širdies ir kraujagyslių ligų. Jeigu asmuo jaučiasi blogai, bet nepatenka į nustatyto amžiaus asmenų grupę, turėtų jokiū būdu nedelsti ir kreiptis į savo šeimos gydytoją. Jis atliks būtinus tyrimus ir, jei reikia, išduos siuntimą konsultuotis pas gydytoją specialistą.
13. Šeimos gydytojas gali įtarti, diagnozuoti, diferencijuoti ir gydyti COVID-19 ligą (koronaviruso infekciją), prireikus pasitelkdamas kitus asmens sveikatos priežiūros specialistus. Šeimos gydytojas taip pat gali paskirti tyrimus dėl COVID-19 ligos bei vertinti jų rezultatus.
14. PSDF biudžeto lėšomis yra apmokami skiepai, skiriami tam tikroms asmenų grupėms. Apsidraudusieji PSD (vaikai ir suaugusieji) gali gauti šiuos skiepus:
  - 14.1. Pagal vaikų profilaktinių skiepimų kalendoriuje nustatytus terminus, vaikai, Šiaulių centro poliklinikoje, nemokamai skiepijami nuo šių užkrečiamųjų ligų: hepatito B, kokliušo, difterijos, stabligės, B tipo Haemophilus influenza infekcijos, poliomielite, tymų, epideminio parotito, raudonukės, pneumokokinės infekcijos, žmogaus papilomos viruso, rotavirusinės, B tipo meningokokinės infekcijų. Prireikus (įkandus bet kokiam gyvūnui) vaikas gali būti

nemokamai skiepijamas ir nuo pasiutligės (skiriama vakcina ir imunoglobulinas nuo pasiutligės).

- 14.2. **Ligonių kasos iš PSDF lėšų kompensuoja rizikos grupėms priskiriamų suaugusiųjų skiepus nuo gripo, pneumokokinės infekcijos. Taip pat prireikus apdraustieji asmenys skiepijami – nuo stabligės, difterijos, pasiutligės, tymų.**

III. ODONTOLOGINĖ PAGALBA

15. Šiaulių centro poliklinikoje PSDF biudžeto lėšomis kompensuojamos pirminio lygio odontologo paslaugos teikiamos prisirašiusiems ir apdraustiesiems PSD pacientams.
Svarbu žinoti. Ligonių kasos sumoka už gydytojo darbą, o pacientui reikia mokėti už vaistus, plombines ar kitas odontologines medžiagas, vienkartinės priemonės, atsižvelgiant į sunaudotų medžiagų, priemonių kiekį ir jų įsigijimo kainas. Išimtis taikoma (nereikia mokėti už vaistus, plombines ar kitas odontologines medžiagas, vienkartinės priemonės) vaikams, moksleiviams, besimokantiems dieninėse bendrojo lavinimo mokyklose, profesinių mokyklų dieniniuose skyriuose, bet ne ilgiau nei jiems sukanka 24 metai, bei socialiai remtiniems asmenims (tada būtina pateikti gyvenamosios vietos savivaldybės socialinės paramos skyriaus pažymą).
16. Vaikams iki 14 metų (kol nesuėję 14 m.) teikiamos krūminių dantų silantavimo paslaugos, apmokamos iš PSDF. Jas teikia Šiaulių centro poliklinikoje dirbantys gydytojai odontologai su padėjėjais arba burnos higienistai.
17. Teisę į dantų protezavimo paslaugas, kompensuojamas iš PSDF biudžeto (toliau – dantų protezavimo paslaugos), turi šie privalomuoju sveikatos draudimu apdrausti asmenys:
- 17.1. asmenys, kuriems sukako senatvės pensijos amžius;
  - 17.2. asmenys, kurie yra pripažinti nedarbingais arba iš dalies darbingais;
  - 17.3. vaikai;
  - 17.4. asmenys, kuriems buvo taikytas gydymas dėl burnos, veido ir žandikaulių onkologinės ligos.
18. Dantų protezavimo paslaugų išlaidos kompensuojamos iš PSDF biudžeto asmenims pagal faktines dantų protezavimo išlaidas. Jei faktinės dantų protezavimo išlaidos buvo didesnės, nei nustatyta kompensuojamoji suma, likusią dalį asmuo turi sumokėti pats.

IV. GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ PASLAUGOS

19. Šiaulių centro poliklinikoje antrinės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos, nemokamai teikiamos pacientams, turintiems LNSS asmens sveikatos priežiūros įstaigos gydytojo siuntimą.
20. Pacientas, turėdamas siuntimą į specialisto konsultaciją, gali pasirinkti bet kurią gydymo įstaigą, kurioje pageidauja gauti siuntime nurodytas paslaugas. Nėra būtina gauti gydytojo specialisto paslaugas toje įstaigoje, kurioje siuntimas buvo išrašytas.
21. Siuntimai, išskyrus siuntimą fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacijos paslaugoms gauti, galioja iki 180 dienų. Siuntimas fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacijos paslaugoms gauti galioja iki 60 dienų. Per siuntimo galiojimo laikotarpį

(atitinkamai iki 180 arba iki 60 dienų) pacientas privalo užsiregistruoti asmens sveikatos priežiūros paslaugoms gauti.

22. Siuntimo nereikia šiais atvejais:

- 22.1. kai asmuo lankosi dėl tos pačios priežasties pas tą patį specialistą arba jam skirtas ilgalaikis stebėjimas (dispanserizacija);
- 22.2. kai asmuo kreipiasi į gydytoją dermatovenerologą (dėl odos ir venerinių ligų), bet svarbu įsitikinti, kad šis specialistas dirba gydymo įstaigoje, pasirašiusioje sutartį su TLK;
- 22.3. kai pas tą patį specialistą dėl tos pačios priežasties kreipiamasi pakartotinai (t. y. jei gydytojas nurodo atvykti pakartotinai, nes dar tęsia paciento gydymą ar tyrimą) arba pacientas serga lėtine liga ir jam taikomas ilgalaikis stebėjimas;
- 22.4. įstaigoje, prie kurios asmuo prisirašęs, galima be siuntimo registruotis pas odontologą ir psichikos sveikatos priežiūros specialistą (pirminio lygio);
- 22.5. be siuntimo visiems šalies gyventojams (ir apsidraudusiems PSD, ir ne) nemokamai ir neatidėliotinai teikiama būtinoji medicinos pagalba.

V. MEDICININĖ REABILITACIJA

23. Šiaulių centro poliklinikoje medicininę reabilitaciją pacientui skiria ir siuntimą išrašo fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas. Siunčiantis gydytojas nustato reabilitacijos trukmę ir sprendžia, ar reabilitacijos paslaugos turi būti teikiamos ambulatoriškai, ar stacionare. Kokia reabilitacinio gydymo rūšis ir gydymo trukmė bus pasirinkta, priklauso nuo paciento būklės, ligos sunkumo ir biopsichosocialinių funkcijų sutrikimų. Medicininė reabilitacija taikoma asmenims po sunkių operacijų ir traumų ar sergantiesiems lėtinėmis ligomis.

VI. SLAUGOS PASLAUGOS NAMUOSE

24. Slaugos paslaugos namuose – tai paslaugos, kurios teikiamos pacientų namuose. Jomis siekiama užtikrinti slaugos paslaugų prieinamumą, tęstinumą tenkinant paciento slaugos poreikius namų sąlygomis, taip pat skatinant jo savirūpą bei gerinant gyvenimo kokybę. Siuntimą ambulatorinės slaugos paslaugoms namuose gauti išrašo paciento šeimos gydytojas. Jas teikia bendruomenės ir (ar) bendrosios praktikos, ir (ar) išplėstinės praktikos, ir (ar) psichikos sveikatos slaugytojai, slaugytojo padėjėjai, kineziterapeutas. Apsilankymo pas paslaugas gaunantį pacientą metu jam atliekami visi reikalingi tiriamieji, gydomieji, slaugos ir kt. veiksmai, kurie yra numatyti specialisto teikiančio šias paslaugas medicinos normoje.

VII. BRANGŪS TYRIMAI IR PROCEDŪROS

25. Brangieji tyrimai ir procedūros, kurių išlaidos apmokamos iš PSDF, atliekami tik gydytojo specialisto (ne šeimos gydytojo) siuntimą turintiems pacientams. **Šie tyrimai tai:** kompiuterinė tomografija, magnetinio rezonanso tomografija, pozitronų emisijos tomografija ir kt. Brangiosioms procedūroms priskiriamos hemodializės, gydomosios kraujo gravitacinės chirurgijos ir kitos procedūros.

26. Jei siunčiantis gydytojas nusprendžia, kad jam reikalinga radiologinio tyrimo (pavyzdžiui, magnetinio rezonanso) vaizdų kopija, tai nurodoma siuntime. Kopijos kartu su radiologinio tyrimo aprašymu pateikiamos siuntusiam gydytojui. Pacientui nereikia mokėti už kopijas.
27. Jei siunčiantis gydytojas siuntime nenurodo, kad jam vaizdų kopijos reikalingos, pacientui pirkti pačiam kopijų nereikia, nebent pacientas pats to pageidauja.

VIII. KOMPENSUOJAMIEJI VAISTAI IR MEDICINOS PRIEMONĖS

28. PSD juo apsidraudusiems gyventojams garantuoja kompensuojamuosius vaistus ir medicinos pagalbos priemones (MPP). Lietuvoje iš PSDF biudžeto kompensuojamos ne visų vaistų ir MPP įsigijimo išlaidos – tik tų, kurie įrašyti į sveikatos apsaugos ministro tvirtinamus sąrašus: A, B arba C.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. **Visi asmenys, pasitikrinti, ar yra apdrausti, gali Valstybinės ligonių kasos interneto svetainėje <https://dpsdr.vlk.lt/PublicSearch.aspx>**
30. Pridedama asmens sveikatos priežiūros paslaugų nomenklatūra.
-